

## Plenum

**Torsdag 11.10.2018 kl. 16.03—18.42**

### 2.1. Muntlig fråga om den yrkesinriktade utbildningen (Pilvi Torsti sd)

Muntligt spörsmål MFT 152/2018 rd

*Muntlig frågestund*

**Talman Paula Risikko:** Den socialdemokratiska riksdagsgruppen inleder denna frågestund. Ledamot Torsti, varsågod.

*Debatt*

**16.03 Pilvi Torsti sd:** Arvoisa puhemies! Kysymme tänään ammatillisesta koulutuksesta. Jokainen 15-vuotias kuuluu kouluun, ja jokaisen aikuisen pitää lähtökohtaisesti elää omalla työllään. Siksi sellainen peruskoulutus, jolla voi työllistyä, on tarjottava kaikille nuorille. Tämän ajan peruskoulutus on toinen aste. Puolet suomalaisista nuorista suorittaa toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa, siis puolet.

Juuri nyt meille tulee hätähuutoja opettajilta, vanhemmilta ja nuorilta. Opiskelijat ihmettelevät kotona, kun heillä ei ole riittävästi opetusta. Vaikuttaa siltä, että meillä on käsillä vakava tilanne, ja kouluvuosi on vasta alkanut. Siksi on kysyttävä ministeriltä: mitä tehdään nyt heti? Ehdottaisin, että ministeriössä kiireellisesti arvioidaan tilanne. Kutsukaa kokoon jonkinlainen kriisikokous vaikka heti lokakuun aikana. Kysynkin: oletteko valmis raivaamaan tälle kriisikokoukselle kalenteristanne tilaa, [Puhemies koputtaa] jotta ammatillinen koulutus saadaan kuntoon?

**16.05 Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Uskon, että tässä salissa jokainen kansanedustaja jakaa sen kuvaamanne tavoitetilan siitä, että aivan jokaiselle nuorelle pitää avautua koulutuksen kautta näköaloja ja että jokaisella nuorella on mahdollisuus laadukkaaseen koulutukseen, myöskin ammatilliseen koulutukseen.

Hallitus on vienyt tällä kaudella läpi ison ammatillisen koulutuksen uudistuksen, jota nyt toimeenpannaan. Sen tyyppiset viestit, joita tv:n kautta ja yhteydenottoina on välitty nyt, joissa kerrotaan, että nuori on jäänyt oman onnensa nojaan eikä tiedä esimerkiksi, missä hänen pitäisi olla, tai kokee, ettei ole saanut — eikä ole tosiasiallisestikaan saanut — riittävästi opetusta, eivät ole ammatillisen koulutuksen lainsäädännön mukaisia, vaan itse asiassa sen vastaisia. Tämä tilanne, joka meillä on nyt käsillä, vaatii sitä, että panostamme lainsäädännön toimeenpanoon, annamme tukea, myöskin taloudellista tukea, koulutuksen järjestäjille, että nämä asiat saadaan kuntoon. Siihen toimeen on jo ryhdytty, ja meillä itse asiassa on hyvinkin tiivis yhteydenpito ammatillisen koulutuksen kentän kanssa [Puhemies koputtaa] ja myöskin olleita ja tulevia tapaamisia tämän aiheen tiimoilta.

## Punkt i protokollet PR 99/2018 rd

**Puhemies Paula Risikko:** Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. Edustaja Torsti jatkaa.

**16.06 Pilvi Torsti sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministerille kiitos vastauksesta.

Aiemmin viikolla sanoitte A-studiossa, että työelämä kaipaa ja janoaa osaajia. Juuri näinhän se on, nimenomaan osaajia, mutta ei nuoria, joilla ei ole vielä tarpeellisia taitoja. Meihin on ollut yhteydessä myös työnantajia. Hiljattain yksi esimerkiksi ihmetteli, miten hän voi auttaa nuorta, jolla ei ole riittävää osaamista. Miten voi alkaa vastuullisesti hitsata vaikkapa ydinvoimalan putkia, jos ei ole saanut riittävää peruskoulutusta? Onko työpaikan tehtävä vastata perusasioista? Nämä yhteydenotot, arvoisa ministeri, uhkaavat kyseenalaistaa mainitun ammatillisen koulutuksen reformin. Miten työpaikat tästä selviävät, tai mitä tapahtuu Suomen kilpailukyvyllä? Siksi, arvoisa ministeri, eikö nyt olisi akuutisti arvioitava tilanne myös työnantajien ja koulutuksen järjestäjien kanssa laajasti? Eli kysyn edelleen: oletteko nyt valmis raivaamaan kalenteriinne ja ministeriöön tilaa kriisikokoukselle, jotta oikeasti saisimme tämän ammatillisen koulutuksen kuntoon tänä kouluvuonna?

**16.07 Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On erittäin tärkeätä, ja myöskin korostuu tässä uudessa ammatillisessa lainsäädännössä, että ammatillinen koulutus vastaa myöskin työelämän tarpeisiin, että se on työelämälähtöistä. Myöskin nuorten kohdalla, jotka ovat peruskoulun päättäneet, on monesti havaittu ja myöskin esimerkiksi Keski-Euroopasta tiedämme hyviä esimerkkejä, että voi olla nuorisotyöttömyyttä torjuvaa ja motivaatiota lisäävää, mikäli pääsee kokeilemaan niitä taitoja käytännössä ja pääsee sinne työpaikalle oppimaan. Mutta se ei voi tietenkään tapahtua hallitsemattomasti vaan suunnitellusti niin, että jokaiselle opiskelijalle tehdään oma henkilökohtainen suunnitelma, jossa arvioidaan myöskin se ympäristö, missä oppimista tapahtuu. Eli peräankuulutan sitä, että koulutuksen järjestäjät, siis oppilaitokset ja työelämä, tiivistävät yhteyttään niin, että saamme myöskin nuorille avattua mahdollisuuksia harjoitella käytännössä työelämässä. Sitä mieltä olen tässä myöskin, että kriisin lietsomista ja kriisikokousten kutsumista tehokkaampi ratkaisu on se, että pyritään laittamaan nämä asiat kuntoon asiallisella yhteistyöllä.

**Puhemies Paula Risikko:** Pääsääntöisesti yksi ministeri vastaa, mutta nyt poikkeuksellisesti myös ministeri Lindström.

**16.08 Työministeri Jari Lindström** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Täydennän ministeri Grahn-Laasonen vastausta siltä osin, että ne viestit, joita itselleni on tullut tämän ammatillisen koulutuksen reformin myötä ja sen mahdollisuuksien myötä, liittyvät oppisopimuskoulutukseen ja sen kehittämiseen ennen kaikkea pk-sektorilla. Niinpä olen kutsumassa koolle nimenomaan pk-sektorin yrittäjiä yhteistyössä keskustelemaan, mitä me voisimme ja mitä toisaalta he voisivat tehdä paremmin, jotta se oppisopimuskoulutus lähtisi myös pk-sektorilla liikkeelle, koska siellä on tunnettuja ongelmia muun muassa sen suhteen, että yritys voi olla niin pieni, että siellä ei ole ketään, joka kouluttaa. Voisiko tehdä jotain mentorijärjestelmää tähän avuksi? Eli kyllä hallitus on tunnistanut tämän ja pyrkii ratkaisemaan näitä.

**Punkt i protokollet PR 99/2018 rd**

Frågan slutbehandlad.